

Øjell-Ljom

STIPEND
RAPPORT
-98

BLI MEDLEM AV
VENNEFORENINGEN

avishuset
Øjell-Ljom

STIPENDRAPPORT

1998

Administrasjon:

Leder: Jens Hystad, Sunnhordland, Stord
Sekretariat: Ragnar Dahl, Lier
Regnskap: Norske Avisers Landsforening

Dugnadsgjengen, deltakere:

Disponent Jens Hystad, Sunnhordland, Stord
Teknisk rådgiver Ragnar Dahl, Norske Avisers Landsforening, pensjonist
Faktor Tore Heitmann, Farsunds Avis, Farsund
Overingeniør Rudolf Olsen, Aftenposten, pensjonist
Dataansvarlig Torbjørn Torgersen, Agder, Flekkefjord

I tillegg har Dugnadsgjengen hatt assistanse av følgende frivillige hjelpere:

Fung. rådmann Erling Sven Busch, Røros.
Direktør Stein Eilertsen, Adresseavisen
Tore Gjølme, Røros
Overfaktor Tor Hermansen, Aftenposten, pensjonist
Konsulent Carl Peter Løken, Mysen
Faktor Kåre Møller, Røros

«Hyttene ved Vesle-Klæppen» under trykking i Pressemuséet. Fra v. kultursjef Tor Inge Møllmann, Rolf Engan, Jon Ryen, Stein Eilertsen, Anders Sakrisvold og sjefstrykkeren Jens Hystad ved spaken foran Heidelberg vinge. (Foto: Arbeidets Rett)

*Falkberg-dagene
flagget til topps
- Fjell-Ljom i fokus.*

Dugnads- arbeide:

*Dugnad 9.-11. januar 1998,
Venneforeningens årsmøte.
Åpent hus*

Deltakere: Jens Hystad, Ragnar Dahl, Erling Sven Busch og Kåre Møller.

Settemaskin og avispresse var i drift og ble demonstrert under et godt besøkt åpent hus. Nell Dahl hjalp til med servering mv.

Dugnad 25/26-29. mars 1998

Deltakere: Dugnadsgjengen med assistanse av Stein Eilertsen og Carl Peter Løken.

Hovedoppgaven var å skifte støpegryten på Intertype settemaskin. Den gamle gryten hadde defekt varmeelement.

Overledning kunne føre til at både maskinsetter og besøkende kunne få elektrisk støt. Tore Heitmann hadde skaffet til veie en brukt støpegryte. Det mekaniske arbeidet gikk greit, men det var mye plunder og pirk med tilkobling av termostat og releer. Langt på kveld kunne en for-

Sjefsbibliotekar Inger Anne O. Langøien under åpning av grafisk boksamling i Røros folkebibliotek.

nøyd dugnadsgjeng konstatere at den nymonterte støp-
pegryten fungerte perfekt.

En fuktskade i taket var heldigvis uendret fra høsten
1997, men utvendig tak må besiktiges når snøen er
borte. Ytterligere ble det konstatert en jordfeil på var-
mekabelen som ligger i gulvet på tilbygget.

Skjæremaskinen fikk skiftet skjærelister og montert
ny sveiv, begge deler produsert av Rudolf Olsen. En
regulator på avispressen ble reparert og det ble ryddet
opp i sette-kasser.

Dugnad 18.-20. august 1998
Deltakere: Ragnar Dahl og Kåre Møller.

Taket på sidebygget ble kontrollert. Innvendig ble det
boret hull i takpanelen uten at det ble avdekket fuk-
tighet. Utvendig takpapp var uten synlige skader

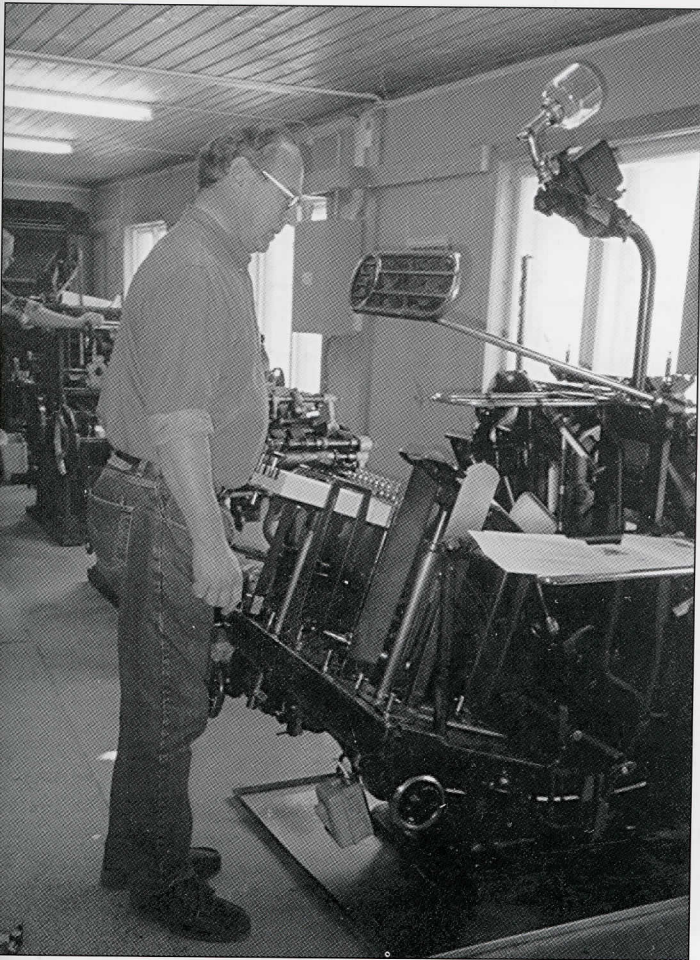
Tidligere driftsleder i Fjell-Ljom/Rørostrykk Tore
Gjølme, ble kontaktet og godkjente byggetegninger
ble hentet fra Teknisk kontor i Røros kommune.

Konklusjonen ble at fuktigheten skyldes kondens på
kryploftet grunnet dårlig ventilasjon.

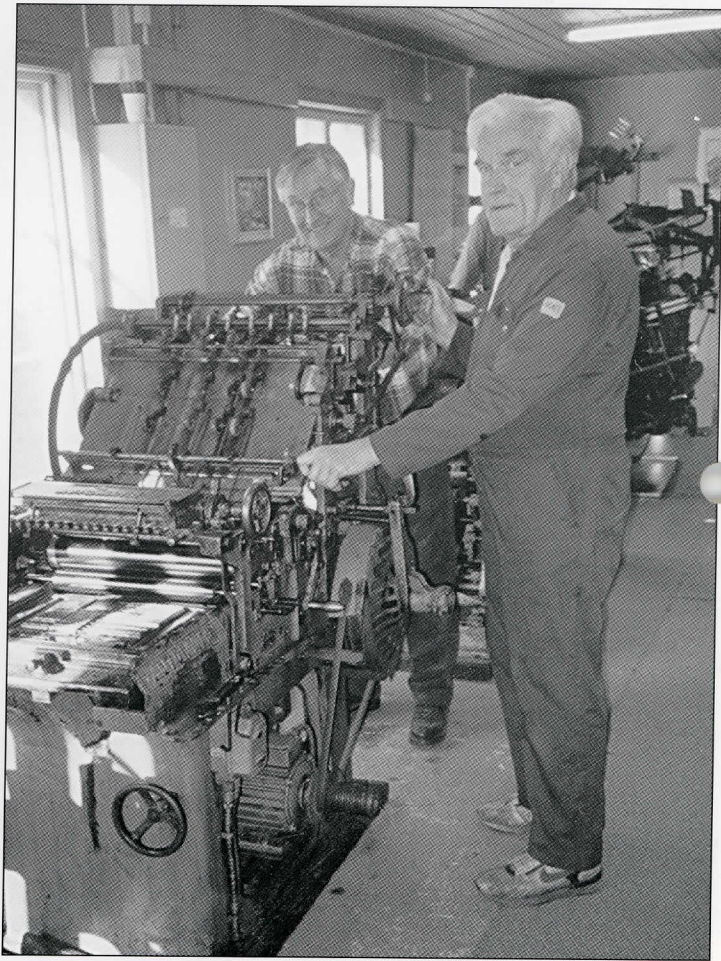
Dugnad 3.-6. september 1998, Falkberget-dager:
Deltakere: Dugnadsgjengen med assistanse av Stein
Eilertsen, Tor Hermansen og Kåre Møller.
Under åpent hus fikk vi god hjelp av Nell Dahl og
Inger Torgersen til servering mv.

Årets Falkberget-dager kom på flere måter til å sette
Avishuset Fjell-Ljom og dugnadsgjengen i fokus.
Foruten flere foredrag og kunstutstilling knyttet til
Falkbergets diktning, hadde arrangøren, Falkberget-
Ringene, bestilt sats og trykk av Johan Falkbergets før-
ste fortelling "Hyttene ved Vesle-Klætten". Etter klar-
gjøring av lokaler og maskiner kunne
Dugnadsgjengen lørdag 5. september ta i mot et stort
antall besøkende som med stor interesse fikk se dug-
nadsgjengen og maskinene i full virksomhet.
Arrangementet fikk omfattende pressedekning, bl.a.
skrev Arbeidets Rett:

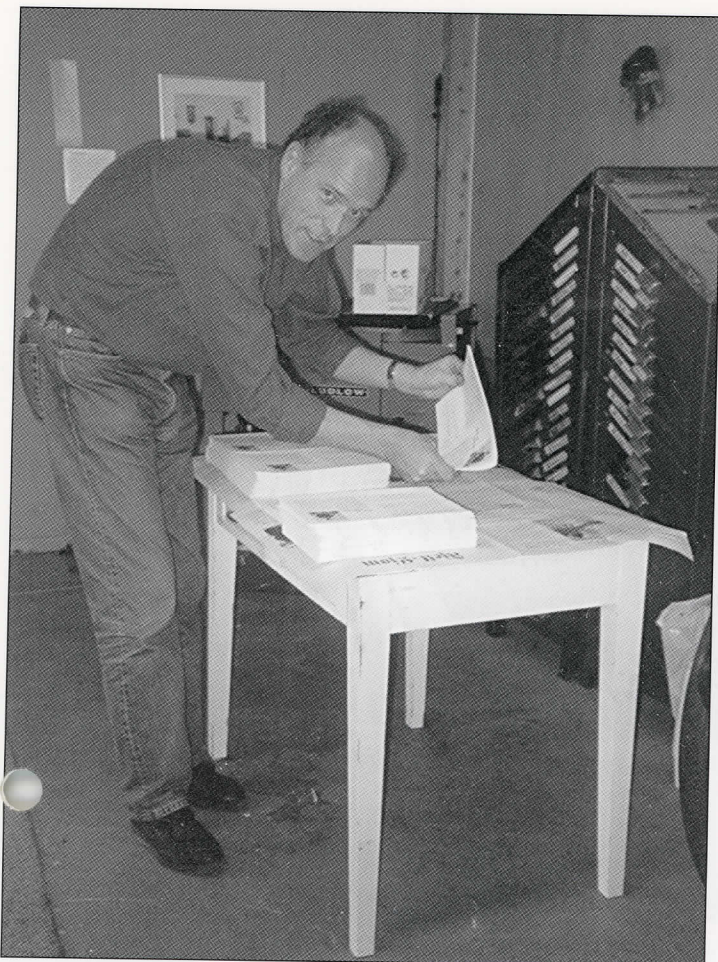
*På nyåret er det hundre år siden Johan Falkberget så
sin første fortelling på trykk. Den sto i Fjell-Ljom 16.*

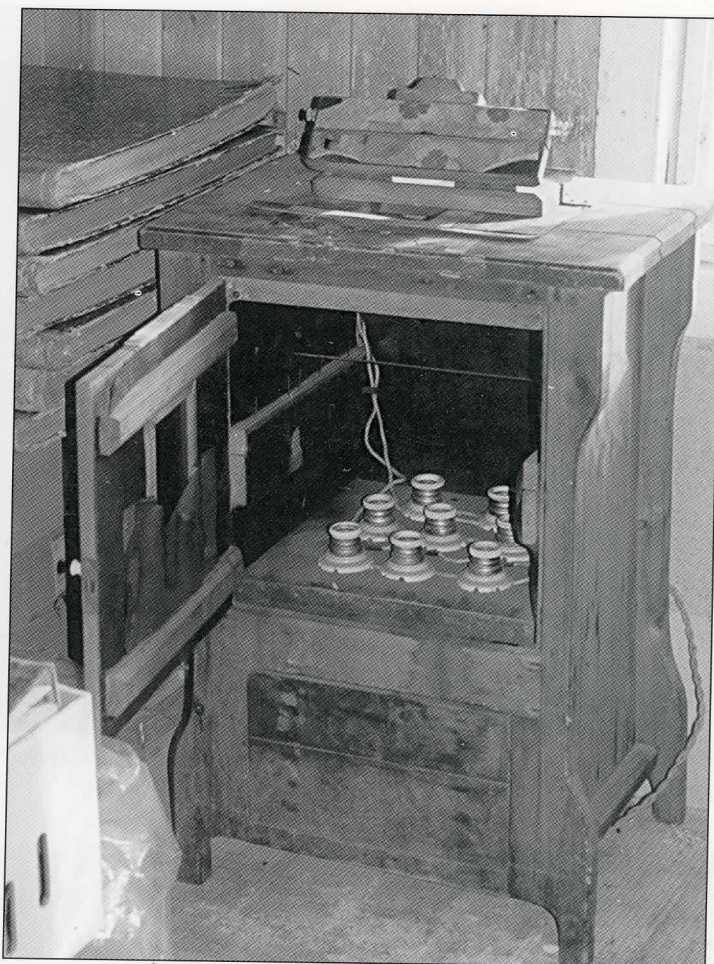
Jens Hystad foran Heidelberg vinge under trykking av «Hyttene ved Vesle-Klætten».

Torbjørn Torgesen og Rudolf Olsen tok sin del av trykkeoppdraget på hurtigpressen Automatica.

Stein Eilertsen teller og falser opplaget.

Et av klenodiene i Fjell-Ljom, en hjemmelaget kopiramme for kopiering av fotografier.

januar 1899. Da var dikteren 19 år. Lørdag 5. september ble den på nytt trykt direkte fra blysats i presse-muséet ved Hitterelva av Dugnadsgjengen fra "Venneforeningen Avishuset Fjell-Ljom.

Som ledd i Falkberget-dagene inviterte Røros folkebibliotek til åpning av grafisk boksamling. Samlingen omfatter bøker om avisproduksjon, eldre trykkere, skrift og skrifthistorie samt teknisk litte-

ratur og forskningsrapporter fra avisenes overgang fra bly til film og data og håndbøker mv. for maskiner og utstyr som står i Fjell-Ljom. Det meste er private gaver fra Ragnar Dahl og litteratur fra NALs tekniske kontor. Boksamlingen var først planlagt plassert i Fjell-Ljom, men blir nå fagmessig tatt hånd om og er tilgjengelig fra hele landet via det offentlige biblioteksystem.

Økonomi

Norske Avisers Landsforening har bevilget kr. 70.000 til Dugnadsgjengens arbeide. Beløpet er benyttet til arbeidsreiser og -opphold for Dugnadsgjengen i hen-

hold til NAL's reiseregulativ. Bevilgningen er tatt hånd om av NAL som også har ført regnskapet.

Journalisthybelen i tårnværelset er blitt et trivelig spiserom. Det er velutstyrt og kan også nyttes til overnatting. Fra. v.: Rudolf Olsen, Torbjørn Torgesen, Tore Heitmann og Ragnar Dahl.

Ny oppgave for Dugnadsgjengen?

Tore Heitmann, opprinnelig fra Kåffjord ved Alta, har satt Dugnadsgjengen på sporet av samiske avistrykkeriet til Nuorttanaste, en samisk avis som i sin tid ble utgitt og trykket i Kåffjord. Avisen er over 100 år og kommer ut fortsatt. Det tekniske utstyret, satsreoler, settemaskin og presse kom vel gjennom en tysk evakuering. Utstyret havnet i Brønnøysund, men står nå fullt inntakt i Frimenighetens kjeller i Kåffjord. Det er interesse for å ta vare på utstyret og plassere det på Alta museum eller i Kautokeino. Kåffjord med store kopppergruber har meget til felles med Røros. Grubene ble satt i drift i 1826 med 11 ansatte hentet fra Røros.

Til h. satsereol fra Nuortt-anastes trykkeri. Til v. Trygve Lund Guttormsen, fortsatt en habil håndsetter. Han hjalp i yngre dager sin far redaktør Anders Guttormsen, med satsarbeidet.

Takk til Norske Avisers Landsforening

Dugnadsgjengen vil rette en hjertelig takk til
NAL's hovedstyre for stipendet. Samtidig takker vi for
bevilgningen for 1999 og for gode ord.

*Røros/Stord, 16. april 1999
for Dugnadsgjengen*

Jens Hystad

- Fjell Ljom i fokus

avishuset
Fjell-Ljom